

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนกุงขาม, 2564
TEACHER COMPETENCY DEVELOPING MODEL FOR IN
INTEGRATED LEARNING MANAGEMENT BASED
ON THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY
OF BAN KUNG KAM SCHOOL, 2021

¹สุรศักดิ์ ลือขจร

¹Surasak Luekhajorn

โรงเรียนบ้านกุงขาม, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

Kungkam School, Sisaket Primary Educational Service Area Office 2

Surasak_l@gmail.com

Received July 2, 2021; Revised October 9, 2021; Accepted November 20, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพความต้องการรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกุงขาม กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านกุงขาม จำนวน 8 คน เลือกมาแบบเจาะจง 2) เพื่อสร้างและพัฒนาแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกุงขาม กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เลือกมาแบบเจาะจง ประเมินความเหมาะสม

¹ ผู้อำนวยการ, โรงเรียนบ้านกุงขาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

และความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านทุ่งขาม จำนวน 8 คน เลือกมาแบบเจาะจง และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านทุ่งขาม จำนวน 8 คน เลือกมาแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสารและวรรณกรรม แบบตรวจสอบองค์ประกอบและตัวชี้วัด แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบตรวจสอบประสิทธิภาพรูปแบบ แบบทดสอบ แบบบันทึกผลการประเมินความสามารถ แบบประเมินรูปแบบ และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม สภาพปัจจุบัน ครูผู้สอนมีสมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และครูผู้สอนมีสภาพความต้องการพัฒนาสมรรถนะทั้ง 2 สมรรถนะโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนทุ่งขาม องค์ประกอบรูปแบบ 6 ด้าน มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก 3. ครูมีความรู้ ความเข้าใจ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีความสามารถในการออกแบบการประเมินผลประจำหน่วยการเรียนรู้ ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และความสามารถการจับคู่เนื้อหาการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด 4. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบ ; สมรรถนะครู ; บูรณาการ ; หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The objectives of this research were as follows: 1) to study basic information, current state and need in teachers' capacity development in integrated learning management on the principles of sufficiency economy philosophy in Ban Kungkham School that the target group was purposively selected 8 teachers; 2) to create and develop the model of teachers' capacity development in integrated learning management on the principles of sufficiency economy philosophy in Ban Kungkham School that the target group was purposively selected 9 experts to evaluate the suitability and feasibility of the model; 3) to test the teachers' capacity development model in integrated learning management on the principles of sufficiency economy philosophy in Ban Kungkham school that the target group included purposively selected 8 teachers; and 4) to evaluate the teachers' capacity development model in integrated learning management on the principles of sufficiency economy philosophy in Ban Kungkham school that the target group was purposively selected 8 teachers. The instruments used in this research included: a form for document and literature analysis; a form for checking components and indicators; a questionnaire; an interviewing form; a model efficiency check form; a test; a form for recording capacity assessment form; model evaluation form; and a satisfaction assessment form. The statistics used included percentage, means, standard deviation and qualitative data were used in content analysis. Findings of this research were as follows:

1. Regarding the capacity of teachers in integrated learning management on the principles of sufficiency economy philosophy in Ban Kungkham school, in current condition, the teachers had the overall main and line of work capacities at a high level; and the overall teachers' need in capacity development in the two areas was at a high level.

2. The model of teachers' capacity development in integrated learning management on the principles of sufficiency economy philosophy in Ban Kungkham school included 6 components which were suitable and feasible at a high level. 3. Knowledge and understanding of the teachers in integrated learning management on the principles of sufficiency economy philosophy was higher after than before the development with statistical significance at 0.05 level. The teachers had capacities in: designing the assessment for each learning unit; planning learning management; learning management; and mutual supervisory pairing at the highest level. 4. The overall teachers' capacity development model in integrated learning management on the principles of sufficiency economy philosophy was feasible, useful, valid, and covered at the highest level and the teachers were satisfied with the model at the highest level.

Keywords: Model; Teachers' Capacity; Integration; The Principles of Sufficiency Economy Philosophy

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศภายใต้แรงกดดันจากกระแสโลกาภิวัตน์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2555 : 5) การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคน ซึ่งในยุคศตวรรษที่ 21 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ มาตรา 6 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย

ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในหลวงรัชกาลที่ 9 ใต้พระราชหฤทัยเรื่องการศึกษาของประเทศ มีพระบรมราโชบายเพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศในทุกระดับ ทุกประเภท ทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน การศึกษาตามอัธยาศัย ตลอดจนดูแลให้การศึกษาเข้าถึงเด็กทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ไหนถิ่นทุรกันดารเพียงใด “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด”การจัดการศึกษาควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ซึ่งมีหลักการที่สมเหตุสมผลและสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย จึงจำเป็นต้องปลูกฝังให้เกิดจิตสำนึกของประชาชนชาวไทยตั้งแต่วัยเด็ก กระทรวงศึกษาธิการจึงถือว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายให้สถานศึกษาถือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพราะด้วยลักษณะของการพัฒนาที่มีแนวทางในด้านพันธะด้านคุณธรรมจริยธรรม (Moral Obligation) ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งถือเป็นอีกกุญแจสำคัญของการผลักดันกระบวนการด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะเรื่องความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกลไกที่ทำงานร่วมกัน

ครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้การชี้แนะให้ผู้เรียนมีจินตนาการสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพของตนเองในการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิดไตร่ตรอง และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงการเรียนรู้เพื่อสร้างความเท่าเทียมเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และเรียนรู้ตลอดชีวิต สมรรถนะครูเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจาก ความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสร้างผลงานได้โดดเด่นในองค์กรที่กำหนดเป็นคุณลักษณะร่วมของผู้ปฏิบัติงานทั้งระบบ เพื่อเป็นการหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกันโดย Poomipark (2019 : 77) กล่าวว่า สมรรถนะครู หมายถึง พฤติกรรมซึ่งเกิดจากการรวมความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill)

คุณลักษณะ(Character) ทศนคติ (Attitude) และแรงจูงใจ (Motivation) ของบุคคลและส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างโดดเด่น ซึ่งการพัฒนาสมรรถนะครูกระทรวงศึกษาธิการระบุว่าในปัจจุบันการพัฒนาสมรรถนะทักษะครูในศตวรรษที่ 21 จำเป็นอย่างมาก เนื่องจากครูยุคดิจิทัลต้องปรับตัวเพื่อความยั่งยืนในวิชาชีพให้เป็นคุณลักษณะของครูยุคใหม่เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่ง Jaikwang (2017 : 14) ได้กล่าวว่าการพัฒนาสมรรถนะครูเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการขององค์กรทางการศึกษา นอกจากจะพิจารณาบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงแล้วจะต้องมีการพัฒนาสมรรถนะครู ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบันทำให้ครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้น เหมาะสมกับยุคสมัยของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะทำให้ครูสามารถนำผู้เรียนไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ นำโรงเรียนไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม แสวงหาแนวทางใหม่ในการพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่ากับงบประมาณการลงทุนเพื่อมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์สูงสุดของการพัฒนาให้เป็นไปตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาโดยต้องเริ่มต้นที่การพัฒนาครูเป็นประการสำคัญจากการกำหนดเป็นสมรรถนะเชิงวิชาชีพเป็นฐานการพัฒนา (Competency-Based) วิชา พรหมโชติ (2564 : 330)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิผล เป็นหน้าที่ที่สำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันในการพัฒนาให้ได้มาตรฐานต่อไป การนำแนวคิดรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น จึงเป็นสิ่งท้าทายการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกุงขาม ให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพความต้องการรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม
2. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม
4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนทุ่งขาม มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

ครูผู้สอน โรงเรียนบ้านทุ่งขาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำนวน 8 คน โดยเลือกมาแบบเจาะจง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาสาระการพัฒนา 4) กระบวนการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผลรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จและแนวทางการนำไปใช้

2.2 องค์ประกอบของสมรรถนะ ประกอบด้วย 2 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สมรรถนะหลัก 2) สมรรถนะประจำสายงาน มีรายละเอียดดังนี้ สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย 3 สมรรถนะย่อย ได้แก่ 1) การทำงานเป็นทีม 2) การพัฒนาตนเอง และ 3) จรรยาบรรณทางวิชาชีพและ

จริยธรรม สมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย 5 สมรรถนะย่อย ได้แก่ 1) การจัด การเรียนรู้ 2) การพัฒนาทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) ภาวะผู้นำครู และ5) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

2.3 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาประกอบด้วย 1) การบริหารสถานศึกษา 2) การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน 3) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) การพัฒนาบุคลากร และ5) ภาพความสำเร็จ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth Interview) แบบทดสอบ (Tests) และแบบประเมิน (Assessment) จำนวน 8 ฉบับ ดังนี้

3.1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพความต้องการรูปแบบ การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม

3.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

3.3 แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ของ(ร่าง)รูปแบบการพัฒนา สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียน บ้านทุ่งขาม

3.5 แบบประเมินความเหมาะสม ของ(ร่าง)คู่มือรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม

3.6 แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการประเมินผลประจำหน่วยการ เรียนรู้ ความสามารถในการในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ และความสามารถในการจับคู่เนื้อหา

3.7 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์และความ ถูกต้องครอบคลุม ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม

3.8 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนกุงขาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพความต้องการรูปแบบ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 วิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

4.3 วิเคราะห์ผลการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ ด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test)

4.4 วิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์และความถูกต้องครอบคลุม โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.5 วิเคราะห์ความพึงพอใจ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนกุงขาม สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพความต้องการ รูปแบบพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกุงขาม

ตารางที่ 1 : ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพความต้องการรูปแบบพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม

รายละเอียด	สภาพปัจจุบัน			สภาพความต้องการ			PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. สมรรถนะหลัก	3.94	0.53	มาก	4.47	0.54	มาก	0.14	1
2. สมรรถนะประจำ สายงาน	4.01	0.53	มาก	4.43	0.53	มาก	0.11	2
รวม	3.98	0.53	มาก	4.45	0.54	มาก	0.13	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบัน การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวม ($\bar{X} = 3.98$, S.D = 0.53) อยู่ในระดับมาก สภาพความต้องการรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวม ($\bar{X} = 4.45$, S.D = 0.54) อยู่ในระดับมาก และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น(PNI_{Modified}) โดยภาพรวม (PNI = 0.13)

2. ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม

ตารางที่ 2 : ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสม และความเป็นไปได้ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกุงขาม

องค์ประกอบรูปแบบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. หลักการของรูปแบบ	4.33	0.47	มาก	4.22	0.42	มาก
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.56	0.50	มากที่สุด
3. เนื้อหาสาระการพัฒนา	4.56	0.53	มากที่สุด	4.22	0.42	มาก
4. กระบวนการพัฒนา	4.61	0.48	มากที่สุด	4.40	0.48	มาก
5. การประเมินผล	4.48	0.48	มาก	4.40	0.49	มาก
6. เงื่อนไขความสำเร็จและ แนวทางการนำไปใช้	4.22	0.63	มาก	4.11	0.56	มาก
รวม	4.48	0.51	มาก	4.32	0.55	มาก

จากตารางที่ 2 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกุงขาม โดยภาพรวมมีความเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.51) และมีความเป็นไปได้ ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.55) อยู่ในระดับคุณภาพมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกุงขาม

ตารางที่ 3 : ผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ของผู้รับการอบรมพัฒนา ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกงขาม

การอบรมพัฒนา	N	$\bar{x}$ s	S.D.	$\sum D$	$\bar{D}$	t	p
ก่อนการใช้รูปแบบฯ	8	10.25	1.17	57	1.25	16.168*	.000
หลังการใช้รูปแบบฯ	8	17.38	0.74				

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 3 การทดสอบความรู้ ความเข้าใจ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกงขาม พบว่าครูผู้สอนซึ่งเข้ารับการอบรมพัฒนา มีความรู้ ความเข้าใจรูปแบบฯ มีค่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดลองหลังใช้รูปแบบ 17.38 สูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้รูปแบบ 10.25 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกงขาม

ตารางที่ 4 : ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุม รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกงขาม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ความเป็นไปได้	4.54	0.52	มากที่สุด
2. ความเป็นประโยชน์	4.53	0.53	มากที่สุด
3. ความเหมาะสม	4.54	0.53	มากที่สุด
4. ความถูกต้องครอบคลุม	4.53	0.51	มากที่สุด
รวม	4.55	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม เป็นการประเมินเชิงปริมาณ ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยครูผู้สอนซึ่งเข้าร่วมอบรมพัฒนาเป็นผู้ประเมิน พบว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้ มีความเป็นประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุม โดยภาพรวม ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.52) อยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.52) ด้านความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.53) ด้านความถูกต้องครอบคลุม ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.51) และด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.53) อยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุดตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพความต้องการ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม พบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.53) สภาพความต้องการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.54) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อวยชัย สุขณะล้ำ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูตามแนวคิดกระบวนการชี้แนะ (Coaching) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ความต้องการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ยังมีปัญหาและต้องการพัฒนาเพิ่มขึ้น ครูมีปัญหาและต้องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ระดับมากที่สุด ควรจัดเสริมสร้างสมรรถนะครู โดยประยุกต์ใช้แนวคิดกระบวนการชี้แนะ (Coaching) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านทุ่งขาม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาสาระการพัฒนา 4) กระบวนการ

พัฒนา 5) การวัดและประเมินผลรูปแบบ และ 6) เจาะใจความสำเร็จและแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรินทร์ ภูสิงห์ (2552 : 282-295) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี พบว่า องค์ประกอบด้านการจัดการศึกษาประกอบด้วย การบริหารและการจัดการ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล การประชาสัมพันธ์และการสร้างเครือข่าย และคุณภาพนักเรียนตามลักษณะความมีชีวิตพอเพียง

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนบ้านกุงขาม ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดลองหลังใช้รูปแบบ 17.38 สูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้รูปแบบ 10.25 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องผลงานวิจัยสายฝน แสนใจพรหม (2561 : 110) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ด้านสุขอนามัยของโรงเรียนบนพื้นที่สูง พบว่า คะแนนเฉลี่ยสมรรถนะของครูโรงเรียนบนพื้นที่สูงในการจัดการเรียนรู้ด้านสุขอนามัยหลังการพัฒนามีค่าสูงกว่าก่อนการพัฒนา ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการสร้างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบได้ศึกษา ได้สังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ และศึกษาสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ และผ่านกระบวนการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด รวมทั้งศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการรวมทั้งผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแนะนำ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา การวัดและประเมินผล ดำเนินการอย่างละเอียดอ่อนหลายขั้นตอน

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกุงขาม โดยครูผู้สอนซึ่งเข้าร่วมอบรมพัฒนาประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องครอบคลุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.52) สอดคล้องผลงานวิจัย ทศณรงค์ จารุเมธีชน (2559 : 110) รูปแบบการประเมินสมรรถนะครูที่ผู้วิจัยพัฒนามีมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความถูกต้องครอบคลุมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยพบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และครูผู้สอนมีความพึงพอใจ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกุงขาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.45) ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัย สายฝน แสนใจพรหม (2561 : 77) ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านกุงขาม ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่ผู้เรียนระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาสาระการพัฒนา 4) กระบวนการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผลรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จและแนวทางการนำ รูปแบบไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- ทัศนรงค์ จารุมณีชน. (2556). *การพัฒนารูปแบบการประเมินสมรรถนะครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- วิชา พรหมโชติ. (2564). *การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.*
- สายฝน แสนใจพรม. (2561). “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ด้วยสุนามัยสำหรับโรงเรียนบนพื้นที่สูง,” *วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่*. 1, 10 (มกราคม-มิถุนายน 2561) : 110-112.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). *ทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคน ในยุคศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2555
- สุรินทร์ ภูสิงห์. (2552). *การพัฒนาแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- อวยชัย สุขณะล้ำ. (2559). *รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูตามแนวคิดกระบวนการชี้แนะ (Coaching) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- Jaikwang, K. “Developing Indicators of Information Literacy for Thai Pupils,” *Journal of Research of Thai Library Association*. 4, 2 (March 2017) : 1-14.
- Jaikwang, O. (2017). *Professional Competencies of Thai Teachers: Development Towards a Modern Society*. Bangkok: Chulalongkorn University,

Poomipark Natwadee. (2019) *Nucleotide Sequencing and Cloning of Alanine Dehydrogenase Gene from Aeromonas Hydrophila*. Bangkok :
Chulalongkorn University,

